

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1. (Bika Bérház). Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel. Egyes szám ára: hétköznap (4 oldal) valamint vasárnap (8 oldal) 5 pengő.

Közös lista

A közelgő választások előtt élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt közös listával bocsátkozik a küzdelembe. Mint befejezett tényvel egyelőre csak a budapesti közéleti választásoknál lehet számolni a közös listával, de máris megindult a propaganda illetve az előkészítés arra, hogy a nemzetgyűlési választásokon is együtt induljon a két párt. Eppen Debrecenben történt erre indítás. A Kommunista és a Szociáldemokrata Párt helyi sajtóorgánuma legutóbbi számában közli, hogy a Debreceni Eplótumunkások Szabadszakszervezete és a Szakmaközi Bizottság követeli, hogy a választásokon közös listán induljon a két munkáspárt.

Feltűnő azonban, hogy míg a kommunista újság feltűnő beállítással első oldalon közli a hírt, addig a szociáldemokraták lapja tizenhárom cikkben emlékezik meg róla. Ugyancsak feltűnő, hogy a kommunista sajtó részéről 21.600 szervezett debreceni munkás követelése gyaránt tüntetik fel a Szakmaközi Bizottság és az Eplótumunkások Szakszervezetének állásfoglalását. Elhisszük, hogy 27.000 tagja van Debrecenben a szakszervezeteknek, azonban azt is számításba kell venni, hogy a szakszervezetek tagjai sorába mind az öt demokratikus párt tagjai, tehát nemcsak a kommunisták és szociáldemokraták tartoznak, hanem kisgazdapártiak, parasztpártiak, polgári demokraták is, akik aligha érdekeltek abban, hogy közös listát állítsanak fel a Kommunista és a Szociáldemokrata Párt, minthogy nyilvánvalóan ragaszkodnak saját pártjukhoz. Különben is a szakszervezetek a dolgozók érdekérvényesítő, szinte pártoktól felelő kérdéseket lehetőleg megoldani kellene működésbe kerülésük után.

Más pártok helyeibe nem szívesen szólnak bele, de miután demokratikus életünk egyik fontos megnyilvánulásától van szó, nem teljesen a helyettől foglalkozni. A szabad, demokratikus Magyarország arcátalát fogja kirajzolni a novemberben megtartandó országos választás, sőt ezen felül úgy lehet évszázadokra előlőti szavunkat, abban a tekintetben, hogy milyen állami és társadalmi berendezkedésben él majd a magyarság. Ha valamikor szükség volt arra, hogy tisztán, befolyástól mentesen nyilvánuljon meg a nép akaratát, akkor valóban most van szükség erre. Ennek a nagy célra elérésére természetesen legmegfelelőbb volna, ha minden demokratikus párt külön-külön a maga számára kérne mandátumokat, vagyis külön-külön indulnának a választásba. Akármennyire mód is van a lista egyesítésére, most az első alapvető választáson egyik pártnak sem kellene ezzel élnie. Más elbírálás alá tartozik a budapesti közéleti választás, ahol a közös munkásérdek a közéleti politikában egy nevezetre hozták a két munkáspártot, de az országos választásnál az lenne a döntő szempont, hogy tisztázódjanak az erőviszonyok, minden kétséget kizáróan megbizonyosodjék, hogy a nép milyen arányban áll egyik vagy másik párt mögött. Közös lista

Molotov megérkezett a londoni konferenciára

Londonból jelentik: Molotov, a Szovjet-Unió külügyi népbiztosa hétfőn megérkezett Angliába, hogy résztvegyen a külügyminiszeri értekezleten.

Az értekezlet hétfőre tervezett megkezdését keddre halasztották, mert az a gúzsos, amelyen Byrnes amerikai külügyminiszer utazott.

csak hétfőn érkezett Angliába.

A londoni rádió külpolitikai munkatársa a küszöbön álló külügyminiszeri értekezlettel kapcsolatosan összefoglaló képet adott a külpolitikai helyzetéről. A külügyminiszeri értekezlet — mondotta többek között — újabb állomást jelent azon az úton, amely a vég-

leges békeszerződés felé vezet.

Az értekezlet tárgya elsősorban az Olaszországgal, Bulgáriával, Romániával, Magyarországgal és Finnországgal kötendő békeszerződés megkövetelése. Az értekezlet a területi kérdéseket is tisztázza. A végleges tervek az Egyesült Nemzetek elé kerülnek.

Nagy Ferenc újjáépítési és Oltványi Imre pénzügyminiszter fontos kijelentései Hajdúszoboszlón

Nem szabad engedni, hogy szabadságunk szabadossággá váljon — Tiszta demokráciának kell kialakulni — Az inflációt az elmúlt évek iszista rendszerek kezdték el — Erélyes intézkedések a spekuláció letörésére

Hajdúszoboszló nagy ünnepeket rendezett abból az alkalomból, hogy visszakerült a városba Boeszkai István évszázadok óta ott őrzött zászlaja és a fejedelmétől 1600-ban nyert oklevél, melyben Hajdúszoboszlónak városi rangot adományozott. A zászlót és az oklevelet a nyilas uralom alatt elhurcolták, de a Dumánitúron sikerült megtalálni.

A város által rendezett ünnepségekre látogatót Nagy Ferenc újjáépítési miniszter és Oltványi Imre pénzügyminiszter is.

Vasárnap délelőtt a város főterén népgyűlés volt, melyen Fenyvessy Gábor polgármester jelentette, hogy a Boeszkai zászló és a fejedelmi alapítólevele visszatért a városba.

Ezután Nagy Ferenc újjáépítési miniszter mondott beszédet. Kijelentette, hogy a város gyógyító erejű fűrdőjét, ezt a csodálatos kincsét, melyet az egész magyarságnak adott az Uristen, a kormányzat segít majd fejleszteni és nagyobbá tenni. Rajta leszünk, hogy ez a fűrdő elsősorban a magyar nép egészségét, boldogulását és a város anyagi jólétét szolgálja.

A miniszter ezután beszámolt az ideiglenes nemzeti kormány és a nemzetgyűlés eddigi munkájáról. Rámutatott azokra a nehézségekre, melyek között ez a munka megindult és kiemelte az eddig elért eredményeket.

Legfőbb eredmény — mondta —, hogy útnak indíthattuk ebben az országban a demokráciát, a szabadság gondolatát. Nem

szabad engedni, hogy a szabadságunk szabadossággá váljon. Tiszta demokráciának kell kialakulnia a magyar életben. A magyarság életerejét és államfenntartó képességét bizonyítja, hogy ma is megvagyunk és haladást is tudunk elérni. Az eredmények fejlesztése azonban kötelesség mind a kormányzatnak, mind a magyar népeknek. A demokrácia azt jelenti, hogy a felelősség egyformán oszlik meg a nemzet minden tagján. Természetesen mindenkinek érzelmi magát feljogosítja, hogy magyar földnek, mindenkinek pedig az a terület, ahol a leghasznosabb munkát tudja végezni. Hangsúlyozom, hogy a demokratikus kormány által kibocsátott rendeleteket mindenkinek be kell tartania, mert anélkül nem élhetünk. Senkinek érzelmi magát feljogosítja arra, hogy külön intézkedéseket léptessen életbe. Egyetlen párt sem vállalhatja önmaga az ország irányítását, kormányzását, mert abban a társadalom minden rétegének, parasztságának, a városi munkásságának és az értelmiségnek egyaránt részt kell vennie. Mindaddig, míg súlyos sebeket nem gyógyulunk, szükség van arra, hogy a pártok együtt működjenek. Ezért nem szabad a választásokat úgy levezetni, hogy egymás mellett sebeket üssünk. (Eljenzés.)

Ezután Oltványi Imre pénzügyminiszter szólt fel. Hangsúlyozta, hogy teljes nyitottsággal szívesen fogadja a bankjegytörzslé, tiszta képet akar adni az ország pénzügyi helyzetéről. Mindenekelőtt részletesen szólt az infláció kérdéséről. A kormánynak semmiféle bevételi forrása

nem volt és így kénytelen volt a Nemzeti Banktól kölcsönvenni a szükséges pénzt. Meg kellett indítani az ipart, fel kellett építeni a lerombolt épületeket, vasútvonalakat, helyre kellett állítani a postát, a távbeszélőt, stb. Mind-ezt pénz nélkül nem lehetett volna. A megszorított szükségleteket csak megszorított pénzmennyiséggel lehetett kielégíteni. A pénznek ez a megővesződése az infláció. A mai inflációt nem mi kezdtük el. Mi csak örököltük. 1938 végén az egész magyar bankjegytörzslé 473 millió pengőt tett ki. Ezzel szemben 1945 januárjában a felszabadulás időpontjáig az elmaradt fasiszta rendszernek 12 milliárd forintot a bankjegy kibocsátását. Az inflációt tehát ők indították meg. Amint mi kibocsátottunk, az kb. ugyanannyi. Az egész maj bankjegytörzslé jelenleg kb. 24 milliárd pengőt tesz ki. Az infláció káros következményei akkor jelentkeznek, ha a pénzmennyiség nem a termelésre használódik fel. A magyar kormány azonban iparkodik minden fillért szigorúan a termelésre felhasználni.

A drágulást nem az infláció okozta. Amikor a Magyar Nemzeti Bank megkezdte a bankjegy kibocsátását, a dollár árfolyama 160 pengő volt. Ezelőtt 3 héttel 2000 pengő körül mozgott. Ez nem más, mint a legalábbabb spekuláció. Ha a felszabadulás óta a bankjegytörzslé csak kétszeresére emelkedett, józan ész szerint a valutárfolyam sem emelkedhetik sokkal többre, mint kétszeresére. A magyar kormány a spekuláció ellen a leger-

lyesebb rendeleteket fogja kiadni. A kormány eltökélt szándéka, hogy szaporítsa a szükséges árukészleteket. Legközelebbi intézkedése az lesz, hogy gondoskodni fog az aruacseréről, oly formában, hogy a parasztság ipari termékeket kapjon gabonáért és más termékekért.

Bejelentette a miniszter, hogy kemény téli előtt áll az ország. A termés nem olyan, mint vártuk és az ipari termelés sincs olyan, mint amilyen lehetne. Mezőgazdasági és ipari vonalon egyaránt meg kell szabni mit termeljünk elsősorban. A munkásság és parasztság teljesen egyenlőre van utálva. Termelésünk ha összhangban lesz, akkor az ország minden más dolgozójának, szellemi rétegének meg lesz a nyugodt megélhetése. Fel kell hagynunk a csodavárással. Annnyit fog élni a magyar nemzet a demokratikus nemzetek világában, amennyit önmaga erejéből produkál. Helyre kell állítani a munkamorált.

Hangsúlyozta végül a miniszter, hogy teljes eréllyel küzd a korrupció ellen. A magyar kormány gazdasági téren is az abszolút demokráciát akarja megvalósítani. Ez elsősorban rendet, fegyelemet és erélyes tisztaságot kíván.

Lelek helyesléssel fogadott beszédek után a polgármester mondott köszönetet a felszólalóknak, majd a népgyűlés a Szózat elnevelésével ért véget.

A népgyűlést követő diszkygyűlésen Fenyvessy Gábor polgármester ismertette azt a nagyszabású, 24 pontból álló tervezetet, mely Hajdúszoboszló fűrdőjét látva van kifejleszteni és európai hírűvé tenni. Gyurkó Sándor hozzászólása után egyhangúlag elfogadta a diszkygyűlés a tervezetet. Oltványi és Nagy Ferenc miniszterek minden támogatást ígérték a fűrdőfejlesztési terv megvalósítására, így magukévá tették Hajdúszoboszlónak gyógyfűrdővé nyilvánítását.

Torma Kálmán alispán a maga részéről is tárgyalt Nagy Ferenc és Oltványi miniszterekkel és kifejezésre juttatta, hogy Hajdúszoboszló fejlődése az egész Hajdú vármegye érdeke.

A kormány tagjai hétfő délután, Dánéki Miklós Béla elnökelével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács tárgyalta az országos választási törvényjavaslatot és a pártközi értekezlet által már elfogadott tervezethez kért módosításokkal hozzájárult.

eseten ugyan ki tudja majd megmondani, hogy a szavazók hány százaléka állt a Kommunista és hány a Szociáldemokrata Párt mögött. Kétség és esetleg későbbi viták forrásává válna a közös lista. Az eredmény pedig aligha elégténé ki egyszerre a kommunista és a szociáldemokrata szavazókat is.

Tudomásunk szerint és hozzánk eljutott véleménynyilvánítások alapján nyíltan megmondhatjuk, hogy a Szociáldemokrata Párt tagjainak jelentékeny része nem ért egyet azzal a követeléssel, hogy közös listán induljon a két párt. A Szociáldemokrata Párt egyik tekintélyes tagjától hallottuk ezt a kijelentést: „A sors most másodszer adja kezünkbe a kürtöt és most sem tudunk majd befutni.”

Ezt a találó megjegyzést nem kell bővebben fejtegetni azok előtt, kik az újabkori magyar politikai történelemmel tisztában vannak.

De szerény nézetünk szerint nem érdeke a közös lista magának sem. Az eszmék tisztázásáért, a kifizető célok eléréséért neki is jobban megkönyviti, ha félreérthetetlenül hivatkozhatik a szavazók számára, a mellette megnyitkozó népakaratára. A párt vezetési és sajtója állandó megérő-sődésről és fejlődésről adnak hírt, minek akkor komplikálni az egyszerű tiszta helyzetet.

De talán a legnyomósabb okot a sajátos magyar viszonyokban lehet keresni a közös lista ellen. Nevezetesen nálunk ez teljesen

szokatlan. Az igaz, hogy a reakciós idők választásait nem is lehet egy napon említeni a most készülő szabad és demokratikus választással (remélhetőleg minden tekintetben az lesz), azonban mégis el lehet mondani, hogy a magyar ember nem tud egyszerre két pártot szavazni. Még a nagyvárosok munkássága tisztában volna a dolgokkal, de felülbelen nehéz lenne megértetni a közös lista rendszerét.

Mindereken túl a demokrácia, a teljesen szabad vélemény- és akaratnyilvánítás idején valahogy nem illik elzárni a lehetőséget az ipari munkásrétegek előtt, hogy világoosan nyilvánítsák szavazataikkal akaratukat, azt, hogy a szocializmus két nagy pártja közül melyiknek adják az első-

get. A közös lista az országos választásokon valahogy gátlást jelent a munkástömegek számára. Ezt sem mi mondjuk, hanem egy régi szociáldemokrata, ki végig szenvedte a huszonegyes reakciót, végig élte a fasiszta totalitárius törekvéseket, saját bőrén tapasztalta a különböző választási fortélyokat, a nép akaratának megsemmisítését, most egy igazán szabad és minden gátlás nélküli választásra vágyik. És így vannak ezzel a munkások százai, a dolgozók milliói. Legyen egyszer már végre Magyarországon egy igazi szabad demokratikus választás, ahol tisztán érvényesüljön a demokrácia elve. Szószent: a nép akaratát.

Rendőnap Debrecenben

A debreceni rendőrség nagyszabású Rendőrnappja a teljes erkölcsi siker jegyében folyt le és a nagyszámú közönség jelenléte igazolta, hogy Debrecen társadalmi maradványaitól méltányolja azt a hatalmas munkát, melyet a demokratikus rendőrség a közbiztonság érdekében végz.

SPORT-MŰSOR

Reggel zenés ébresztő volt. A Nagyerdőről kegyeleti staféta indult és futott be a városba, ahol a Kossuth-szobrot, az Alföldi palota előtt lévő orosz emlékművet, valamint a Kossuth-utcai orosz katonai emlékművet megkoszorúzták. A DVSC pályán atlétikai versenyeket bonyolítottak le, melyek eredményel. Magasugrás: 1. Kerekes DVSC 147. 2. Kállai (e. k.) 147. Rúdugrás: 1. Kerekes DVSC 260. 2. Mező 240. 300 méter: 1. Bokor DVSC 2:14. 2. Kormos Budapesti RSE 2:17.5. Diszkosz: 1. Gally DVSC 35.36. 5. Nagy Jenő DVSC 32.31. 100 méter: 1. Turner DESE 11.9. 2. Komlóssy DVSC 12.2. 4x100 váltó: 1 DVSC (Komlóssy, Nagy, Körtvélyesi, Turner) 48.9. 2. Budapesti RSE (Tamási, Egresi, Bosányszky, Menző) 52. 60 méteres női: 1. Kelemen Éva DVSC 9. A női kosárlabdamezőkészen a DVSC A) csapata 11:4 arányban győzött a B) csapat ellen. Kosárlabdók: Wankó Klári 6, Kelemen Éva 3, Bernáth Irén 2 III. OIÁH Sári és Szilva Ibolya 2—2. A férfi kosárlabdamezőkészen az eredmény 37:26 volt az A) csapat javára. Kosárlabdók: Fuszek 16, Nagy Jenő 6, Arany S. Szóder 7, III. Szóllóssy 12, Varga 10, Kállai B., Bokor 2. A teniszmezők során a Debrecen város bajnokai Leóvey Szabolcs DESE győzött Selinkó DESE ellen 6:3 arányban. A többi eredmények: Leóvey Kisfaludy DESE — Selinkó, Fodor DESE 7:9 6:4 6:1. Sárosi DMTE, Csapó Magda DESE — dr. Kiss DMTE, Bartha Livia DESE 6:4 6:4.

Délután kézilabdamezőkészen tevéődött a rendőrsportnap. A DVSC kézilabdázói Nagy Jenő, Jarlati, Varga góljaival 8:7 arányban győztek a budapesti festővereség kézilabdázói ellen. A ornabemutató során Hejdu Gyula vezetésével Mező Béla, Ráthy Ándor, Varga Miklós, Tóth Magda, Kiss Mária, Kiss Anna, Lóinczy Sári, Szilva Ibolya, Lóinczy Irén, Nagy Lili és Szabolcs Lóczy mutattak be szebbnél szebb tornagyakorlatokat. A Debreceni szabadság Kerékpár és Motoros Igylet versenyzői Fászy Péter irányításával bemutató versenyt tartottak a következő eredményel. Kismotorosok (125-ös kategória): 1. Szekeres DSZKME (Sach) 2. Pocsai DSZKME (DKW). Kismotorosok (100-as kategória): 1. Zöldi DSZKME (Mára). 2. Varga DSZKME (Csepel). 3. Zólyi DSZKME (Csepel). A kismotorosok kisdöntőjében (100-as kategória): 1. Zöldi DSZKME (Mára). 2. Varga DSZKME (Csepel). 3. Zaveczky Debreceni RSE. A hátkörös kerékpáros pontversenyben: 1. Nagy DSZKME 15 ponttal. 2. Török DSZKME 9 ponttal. 3. Máthé DSZKME 5 p.

Ezután került sor a Budapesti Rendőrválogatott—Debrecen válogatott labdarúgómezőkészen. Faras Iván játékezőtől szipjelére indult a mérkőzés s változatos mennyáték után 15. percben Bosányszky labdájával Tamási elütött és gólt ló. 1:0. Sorozatos ötmen után a 30. perc meghozza a debreceniek számára Szabolcs Lóczy révén a kiegyenlítést, 1:1. Szűt után sokat támad a budapesti csapat s Gráf, majd Bosányszky rátartja hálójára a labdát, 3:1. A 50. percben a debreceniek csak Szabolcs góljával tudnak válaszolni, 3:2.

A labdarúgómezőkészen a Sportcsarnokban a debreceni rendőrség és a DVSC birkozói bemutató birkozóversenyt tartottak. Különösen remek küzdelmet hozott a Némethy—Tarányi görögórával bemutató, melyen a két országos bajnok egymást mutatta fel. Ugyancsak nagy sikere volt Sipos DVSC—Varga (Rendőrség) szabadfogásos bemutatójának, de a Tasnádi—Károlyi és Tóth—Koroknai bemutatók is szép sikert arattak.

SMELKÓ ALEZREDES SZEMLEJE ÉS FOGADÁSA

Este díszszemle során tekintette meg Smelkó József alezredes, a debreceni és hajdúvármegyei főkapitányság új vezetője a rendőrséget, majd abból az alkalomból, hogy elfoglalta hivatalát, a Debreceni Rendőr Egyesület otthonában fogadta és látta vendégül a szovjet parancsnokság tisztjeit, Debrecen város és a hivatalok, testületek, pártok vezetőit.

A vacsora során először dr. Kun István rendőrszázados, a Debreceni Rendőr Egyesület és Otthon létrehozója szólt fel. Párhuzamos volt a letűnt rendszer rendőrsége és a demokratikus rendőrség között, mely felismerte, hogy a rendőrség feladata a demokratikus állam rendjének előfeltételeit létesíteni. Az ideális rendőri feladat: biztosítani az egyes emberek összműködésének zavartalanását, a javak méltányos elosztását, az egyeseket összetartó vallási és erkölcsi erőknek nyugodt kibontakozását, vagyis mindenki ügyét elvégezni, miként azt az egyetemes jog szabályai, a szociális igazság követelményei és demokratikus szabadságjogai előírják. A rendőrség szeszis, mely igazolni van hivatva, hogy nemcsak ideális rendőri működés a társadalom, a nép közreműködése nélkül. Közben Smelkó alezredes, a kapitányság új vezetőjét abban a reményben, hogy vezetésével megoldják az ideális rendőrség feladatait.

Végül Dezső polgármester-helyettes köszöntötte ezután a rendőrséget, mint a reakció elleni harc legeredményesebb eszközét. Szabolcs Kálmán polgármester arra mutatott rá, hogy a rendőrség a kezdet nehézsége után a fejlődés útján, mint a demokratikus rend biztos óra áll posztján. Szabolcs István hangoztatta, hogy a régi rendőrség egy kis osztály rendőrsége volt, a mai pedig a magyar népé.

Ezután Cserkassin őrnagy a városparancsnokság és a szovjet tiszték nevében köszöntötte a megjelenteket. Mi abban a pillanatban jöttünk össze — mondotta —, mikor a háború befejeződött megadott a magyarságnak olyan életformát építeni, amely a legjobban megfelel. Most, amikor az első feladat a demokrácia kiépítése, a nép érdekében kell dolgoznia a vezetőnek is. E feladatban döntő szerepe van a demokratikus rendőrségnek a fasiszták, háborús bűnösök eltávolításával. A nagy Szovjetunió, amelytől szabadságukat visszanyerték — mondotta Cserkassin őrnagy — barátságával Magyarország felvirágzásában döntő szerepet fog játszani.

A megjelentek ünnepelték a Vörös Hadsereget, Szovjetuniót, és Sztálin generalisszimust.

Végül Smelkó József, a debreceni kapitányság vezetője emlékeztetett a jövőre: — Első szavam — mondotta — a köszönet lehet. Közszómon a velem szemben tanúsított jóindulatot. Felkérek mindenkit, hogy engem nehéz, felelősségteljes munkámban százszázalékgig támogassanak.

Dolgozni fogok éjjel-nappal, én a magyar népet hajlandó vagyok bármikor életemet is feláldozni és elvárom munkatársaimtól is ezt. A reakciót kiirtom, a feketetés likvidálására mindent elkövetek, de ez a munka csak úgy lehet eredményes, ha támogatnak. Szerettem volna itt látni körülnkben a megyei rendőrséget, a népek azokat a fiata, akik eljötték, hogy a rend fenntartásáért dolgozzanak. Igérem, hogy új szellemet hozok és mindent elkövetünk, hogy munkánkkel célt érjünk el.

RENDŐRBÁL

A kitünően sikerült vacsora

Hiszünk abban, hogy a polgárság megtalálja a maga útját

— mondotta Öry főispán a Kisgazda Párt vasárnapi taggyűlésén

A Független Kisgazda Párt debreceni szervezete vasárnap népes taggyűlést tartott a párt helyiség nagyerőtermében.

A taggyűlést Csöz László debreceni főtitkár nyitotta meg. Hangoztatta, hogy a pár nyugodalommal néz az elkövetkezendő képviselőválasztások elé. Bizunk abban — mondotta —, hogy meggyőződés fogunk kikerülni a választási küzdelemből. Hiszünk a magyar nép erejében és tisztánlátásában.

Ezután dr. Lévy Zoltán nemzetgyűlési képviselő szólt meg gondosan felépített előadásában a nemzetgyűlés munkájáról. Visszapiantást vetett a debreceni nemzetgyűlés működésére s annak elnökválasztásával kapcsolatban ismertette eddig ismeretlen részleteket. Majd a nemzetgyűlés legutóbbi háromnapos munkájáról tartott nagy figyelemmel hallgatott beszámolót.

Azután Öry István főispán emlékeztetett a szövegre.

— Nem sok idő választ el bennünket attól, mikor az ország népe odajárul a szavazó urnához és dönt a polgárság

után az Arany Bika dísztermében Rendőrbál vette kezdetét remek, szórakoztató műsorral, melynek egyes számaiban a Csokonai Színház művészei: Könyves Tóth Erzsébet, Fényes Márta, Turcsi Glitta, Havadi Nagy Ilonka, Szabolcs Samu, Márky Géza, Hajdu Péter, Csengery Aladár, Kertész Sándor stb. arattak nagy sikert. A Rendőrbálon megjelentek az ötletekben kifogyhatatlan rendezőség jóvoltából mindvégig kitünően szórakoztak, 11 órakor megkezdődött a tánc és a Rendőrbáloq igazi békebeli hangulatban a reggeli órákig maradtak együtt a megjelentek.

sorsa saját kezébe tételt. Utolsó nagy alkalmak ez talán a polgári gondolatnak, a polgári társadalomnak, mely most megmutathatja, hogy van benne eleterő és döntő szöval akar beleszólni az ország sorsának irányításába.

— Hiszünk abban, hogy a magyar polgárság meg fogja találni a maga útját és felismeri azt, hogy a maga jövőjéért sajátmagának kell hrcolni és áldozatot hozni. A falusi és városi polgárság testvéri szövetségében indul nagy pártjának, a Független Kisgazda Pártnak zászlaja alatt az igazi demokráciá, a jobb magyar jövő felé.

Öry főispán nagy tetszéssel fogadott beszéde után Földesi István a gazdatagokat nevében tett biztonyságot a gazdatársadalomnak a párt eszméi iránt tanúsított örökbeletlen ragaszkodásáról. Boldogh Károly a közalkalmazottak képviselőletében szólt fel. Földes Vilmos az ifjúsági szervezet odaadó munkáját ismertette. Bogár Imréné a női tagozat nevében üdvözölte a megjelenteket.

A taggyűlés ezután szervezési kérdésekkel foglalkozott.

Megalakult a Debreceni Agrár Szövetkezet

Vasárnap igen nagyszabású mozgalom bontakozott ki, megalakult a Debreceni Agrár Szövetkezet. Hogy miért van nagy jelentősége ennek a mozgalomnak, annak magyarázata röviden és tömören a következőkben foglalható össze:

Az eddigi szövetkezetek mint önálló alakulatok, vagy mint egy-egy termelési ágat felölelő nagyobb szövetkezetek főbbjai működtek. Az új idők ezen a téren más rendet teremtenek, mert csak kétféle szövetkezetnek adnak létjogosultságot. Ezek egyike lesz a termelőké, a másik a fogyasztóké. Mindkettőnek lesz Budapestten országos központja, a vidéki alakulatoknak pedig igazgatósága.

Munkakörük felöleli a belföldi termelés szétosztását, messzebbmenően pedig a külföldi behozatalt és kivittelt. Igen természetes, hogy ezekbe a nagy szövetkezetekbe beolvadnak az eddigi nemcsak kis, hanem a nagy szövetkezetek is, mint amilyenek a Hangya, Futura, Mezőgazdák Szövetkezetek stb. Ezeknek az új szövetkezeteknek jelentőségét kézzelfoghatóan igazolja az, hogy az állam 50 millió pengővel kapcsolódik be ezekbe a szövetkezetekbe. Debrecenben a Nemzeti Parasztpárt kezdeményezésére indult meg az agrárszövetkezeti mozgalom, amelyhez a politikai pártokkal folytatott megbeszélések során a Független Kisgazda Párt csatlakozott teljes erővel.

Az alakuló közgyűlésen az elnöki tisztet Kiss András látta el, kinek tapintatos, a pártpolitikát

kizáró, a gazdálkodókat szolgáló megnyitási jegyében folyt le a közgyűlés. A Nemzeti Parasztpárt részéről szólt az ügyhöz a párt elnöke, Burai András gazdaszemponból. A Kisgazda Párt részéről a párt elnöke, Öry István mutatott rá nagyszabású felszólalásában arra, hogy a Kisgazda Párt szívevel, lélekkel dolgozik együtt a pártpolitika kizárásával mindenik, főképp pedig az ugyancsak gazdasikon haladó Nemzeti Parasztpárttal. Egyszersmind rámutatott arra, hogy a Kisgazda Párt a megválasztandó igazgatóságba három gzdát, egy a közigazgatási jogot legmesszebbmenően értő, de a gazdaságtól soha el nem szakadt jogászt és a pénzügyekben több évtizedes gyakorlattal rendelkező egyént jelöl, hogy megkönnyítse és szokottabbá tegye a Debreceni Gazdászövetkezet nagy munkáját. Az egyhangú helyesléssel fogadott beszéd után ugyancsak a Kisgazda Párt részéről Jámber Ferenc kisgazda szólt fel tömören, velősen és meggyőzően.

Ezek után egyhangúan választották meg az igazgatóságba Vársary István, Öry István, Péterffy Józsefet, Ungár Jenőt, Kardos Sándort a Független Kisgazda Párt részéről, Kiss Andrást, Kovács Gyulát, Magyar Andrást, Szabolcs István, Szima Józsefet és Szücs Sándort a Nemzeti Parasztpárt és ifj. Vares Pétert a Kommunista Párt részéről.

Az alakulás után Mohácsi István lepte meg a közgyűlést azon felszólalásával, hogy máris megkezd-

Férfi és női SZÜVET-TEXTIL
Rosenbaum Aladár
Csapó-u. 1.
(Cukorka üzlet helyén.)

te a szövetkezet működését a mezőgazdák részére megszervezendő nagytraktorok, láb'elik, ruhaneműk beszerzésére irányuló tárgyalásokkal és hogy a kormány létmillió pengőt ennek a gazdaszövetkezetnek már kiltatásba helyezt, minek 15 millió pengőre való emelését kérték. Itj mindenki gazda volt, mindenkil egyet akart.

Quislinget halálra ítélték

Osloban halálra ítélték a norvég fasiszták vezetőit, Quislinget, aki hazáját eladta a németeknek. A bíróság kimondotta Quisling vagyonának elkobzását is. Az ítéletet a bíróság tagjai egyhangúan hozták meg.

Felülbélyegzik a kenyérgyegyeket

Mint jelentettük, Debrecen város közeletitási ügyosztálya olyan intézkedést kíván hozni, hogy a kibocsátott kenyérgyegyeket felülbélyegzik és a kenyérgyegyeket a helyi szervezetek végézik adnak ki elsősorban kenyeret. A eő az, hogy elsősorban a dolgozók kapják meg a kenyéradagot. A helybelyegzést az egyes üzemek, vállalatok, hivatalok, Kereskedő Társulat, szakszervezetek végézik és ezek a testületek, üzemek, szervezetek igazolják, ki van állásban, ki végez rendszeres munkát. Ebben az irányban most folynak az előkészítő tárgyalások.

Megnyílt a Debreceni Őszi Vásár irodája

Ma megnyílt az Arany Bika szálloda halljában a Debreceni Őszi Vásár vásáriródája, amely minden nap, egyelőre reggel kilencetől délután kettőig áll a Vásár iránt érdeklődőknek rendelkezésére. Ugyanitt kiállítási helyek előgelyezhetők és az irodában megtekinthető a Vásár helyszínrajza is.

Továbbra is nyerhetők felvilágosítások a hivatali órák alatt a Kereskedelmi és Iparkamaraék földszint hetes számú szobájában is.

Ismét megnyitotta üzletét Tóthfalussy Sándor
Piac-u. 40. Hangya bérház
retikülök, pénztárcák, női divatárak nagy választékban

BUTOR
nagy választékban. Hálók, chédlok, kombinált szobák, konyhák.
Bernáthnál
Piac-utca 28. sz. Gámbinus átljáróban.

Férfi-ruha Női-kabát Ballon-kabát
Eső-kabát
Férfi-szövet ruhakereskedő Széchenyi- és Béli-s-áru Piac-utca sarok.

Papírsineg, papírszövet kapható
Kontsek László cégnél. Hatvan-utca 6.

Értesítem kedves megrendelőimeit, hogy a Tökés és Horváth cégből kiváltam és újjáépített fotószalonomat régi helyemen a Püspöki Palotában megnyitottam.
Dr. Iklódyne TOKES ILONA fényképező-mesternő.

I. a. puplin férfitingek és márkás női fehéreműek kaphatók FENÉRNÉL
Csapó-utca 1. szám. Alföldi palota.

Az elmenekült városi tisztviselők ügyei

Az elmenekült városi tisztviselők visszafogadása, fogyni és anyagi felelőssége megállapítása ügyében hétfőn délután pártközi értekezlet volt a városházán Szabó Kálmán polgármester elnöklétevel. Minden párt és a szakszervezet is képviseltette magát.

Radó Antal, a Polgári Demokrata Párt kiküldöttje indítványát egyhangúlag elfogadta az értekezlet, nevezetesen felrakta a belügyminiszterhez és kéri, hogy zárja le a visszatérés időpontját és rendezők megnyugtatólag, mikortól kapjon fizetést a visszatért. Kéri, hogy semmiképpen se kap-

jon visszamenőleg fizetést az elmenekült és visszatért tisztviselő.

A visszafogadásra vonatkozólag egyenkénti elbírálást vett alapul az értekezlet. Azok ellen, akiket nem fogadnak vissza, fegyelmi eljárás megindítását határozták el, illetve kéri, de előzőleg egy öttagú bizottság házi vizsgálatot tart annak eldöntésére, hogy lehet-e és milyen adatok alapján a fegyelmi eljárást megindítani. A bizottság tagjait később jelölik ki. A bizottság ezután személy szerint is megállapította, kiket fogad vissza és kiket nem. A listát a közgyűlés elé terjesztik.

Az új gazdák országos kongresszusa

Vasárnap Budapesten tartották meg a földhöz jutott új gazdák első országos kongresszusát.

Városi Pártos Ismeretterjesztő Földreform. Mai Kapcsolatok a földreform. földönként jelentkezett kik között 504 056 kat. holdat osztottak ki. A Völgébundisták kitépítése bár lassan, mégis halad előre.

Nagy Imre földművelésügyi miniszter rámutatott arra, hogy a demokrácia Magyarországon alapja most már a földművelésügyi rendszeren nyugszik. A földreform során minden igénylőnek egyformán adtak földet, nemzetségre, fajra, vallásra tekintet nélkül. A békei szlovákok éppen olyan jó földet kaptak, mint a békei magyarok. Annál szerencsésebb, hogy szlovákiában lakó véreinket földönfutóvá teszik.

A továbbiakban hangzott a miniszter, hogy a nagybirtok teljesen esdőst mondott: sürgősen be kell fejezni a földreformot, a felelősséget végre kell hajtani. A hitel kérdése igen fontos. Kétmilliárd 300 milliót már folyósítottak. Fontos a termelés

fokozása, a jövő évi termés biztosítása. Ezen dől el a földreform és az új birtokok sorsa.

Vas Zoltán a munkásság és parasztság összefogásáról beszélt. Erdei Ferenc belügyminiszter az agrárkörnyezet szűkös helyzetéről és a szövetkezeti támasz szükségességéről emelte ki.

Rákosi Mátyás az új gazdák támogatását hangsúlyozta. Bán Antal iparügyi miniszter bejelentette, hogy Cséreg utján látják el az iparikkal a gazdákat, akik csak az első sorban kenyérgabonát adnak.

Végül határozatot hozott a kongresszus, mely szerint a magyar parasztek hitet tesznek a demokráciáért, a földreformot, a felelősséget végre kell hajtani. A hitel kérdése igen fontos. Kétmilliárd 300 milliót már folyósítottak. Fontos a termelés

Megfojtotta gyermekét az erdőben, majd hazavitte és másra akarta fogni a gyilkosságot

Zádor Gyuláné Hatvan-utca 1. szám alatti lakost gyermekgyilkossággal vádolva vette őrizetbe a rendőrség Mayer nyomozó főhadnagy csoportja. A vizsgálat megállapította, hogy Zádorné két és fél éves Gyula nevű kisfiát, egy gyönyörű, erős, szőke gyermekét ita ürügyével kivitte a Nagyerdőre a Pallag és Debreceen határa közötti részre. Az erdő mélyén, ahol teljesen néptelen volt, saját felelősségére a gyermek nyakára hurkolta és megfojtotta. A gyermek holttestét található külterületi nyomokból a vizsgálat megállapította, hogy a kisfiát kővel ültették, anyjának valóságos átlakodnia kellett vele és eközben a gyermek több sérülést szenvedett.

A gyilkosság után Zádorné — ralomása szerint — mint egy eszelős déli egy órától hat óráig állásban tartotta a gyermeket. Majd félben behozta Debreceenbe és felvitte lakásukra, ahol mintha

aludna, lefeküdt az ágyba. Több házbeli be is hívott a homályos szobába és mutatta, hogy milyen szépen alszik a gyermek. Később sógora jött látogatni, aki a gyermeket akarta látni. Az asszony olyan rémülten tiltakozott, hogy ez gyamának ünt és a férfi követelte, hogy mutassa meg a gyermeket, majd mikor ezt megtagadta, feljelentést tett. A rendőrség így jött rá a rejtettre. Zádorné eimondotta, hogy a gyilkosságot másra akarta fogni és ezért hozta be a holttestet a városba, hogy azt mondhasssa, más gyilkolta meg a lakón a kisfiát. Totlének okára nézve azt állította, hogy férje, aki hadifogoly, jön haza és attól félt, hogy elváltik tőle és akkor elszakad a gyermek tőle, ezért inkább megölte. A rendőrség Zádornét átadta az ügyészségnek s valószínűleg elmeorvos-sal fogják megvizsgálni a megdöbbentő gyilkosságot ekövető anyát.

A csehszlovák terv

A londoni rádió jelentése szerint Ripka csehszlovák miniszter vasárnap közölte a nyilvánossággal, hogy a cseh kormány részletes tervet dolgozott ki a német és magyar kisebbség kitelepítéséről. A tervezetet már eljuttatták az Egyesült Nemzetek vezető államférfiúhoz és a döntés rövidesen megtörténik. (MTI)

Berlinben megszűnt a hazbizalmi rendszer

Az angol és amerikai ellenőrző bizottság magához hívatta Berlin polgármesterét és utasította, hogy a ház-, utca- és háztömbbizalmi rendszert szüntessék be, tekintettel arra, hogy ez a rendszer a múltnak maradványa és ellentétben áll a demokratikus felfogással, mert sérti az egyének szabadságát.

LONDONBAN végzett angol nyelvmesternő órákat ad kezdőknek és haladóknak, társalgás, levelezés, irodalom. Cím: **Bakonyiné** Piac-utca 28/a. II. emelet.

Naponta reggel Budapestre induló személyautó utasokat igazolvánnyal **felvesz.** Hírlap iroda. Piac-utca 59. Vagyonmentő, Bádagos u. 1.

5 nap múlva! **FANN COMPANIA** (a frakkos ördög) Minden idők legnagyobb búvészársulata az Aranybikában Figyelem! Az esti előadások 1/26 órákor kezdődnek.

Debrecen legnagyobb ékszerkészítő, ékszer és órajavitó műhelye **HÓRA ENDRE** Kossuth-utca 2. On még nem készítettett gyűrűt Hóránál? Arany beváltás.

Az Ipartestület rendkívüli közgyűlésén elhatározta székháza újjáépítését

Mozgalom a hadifoglyok gondozására

Az Ipartestület vasárnap tartotta meg rendkívüli közgyűlését a tagok élénk részvételével. A tárgysorozat legfontosabb ügye volt az ipartestületi székház újjáépítése, amelyre nézve a közgyűlés elhatározta a döntést hozott.

Mielőtt az ügy érdemi tárgyalását megkezdték volna, az előadó ismertette az újjáépítési miniszter jelentését. Ezerint az épületek tetőzetének és egyéb szerkezeti részének helyreállítását az év november hó 30-ig be kell fejezni. A közgyűlés az egész rendeletet elvetette, mert az iparosok nagy része nemcsak lakó, hanem hivatalnok is. Maga a rendelet felesleges a további vitát és így a közgyűlésnek más feladata nem igen volt, mint a helyreállítási költségek fedezetéről gondoskodni. E tekintetben három indítvány volt a közgyűlés előtt. Ezek közül a közgyűlés többsége az elsőnek által beterjesztett indítványt fogadta el.

A határozat szerint minden szakosztály taglétszáma után 400 pengőt tartozik tagonként, beszolgáltatni az ipartestület pénztárába. A befizetési alapot a szakosztály a maga tagjai között teherviselési képességéhez mérten rangosítja.

A helyreállítással összefüggő költségeket és az eddig végzett munkák költségeit Fábrián József építómester ismertette. Az eddigi kiadások összege 229.000 pengőt tett ki. Arra nézve, hogy a továbbiakban milyen összeget kell előirányozni, részletes költségvetést az anyagárak és munkabérek áll-

landó hullámzása miatt nem lehet megállapítani.

A közgyűlés a bejelentett tudomásul vette.

Bejelentette az elnök, hogy rövid időn belül az elnökség tagjaival Budapestre utazik és tárgyalásokat kezd az Országos Lakásépítő Intézetvezetőkkel a megrendelő költségei visza-fizetése ügyében. Amennyiben a tárgyalások eredményre fognak vezetni, a székház területét tartozást teljes összegében kifizetik.

Mint ahogy a 15 és 20. közt Budapestre IPOK napokat tartanak, felhívta a közgyűlés az ipartestületi szakosztályokat, hogy szakmai érdekeltek az elnökségnek írásban terjesztsek elő, hogy azok alapján az illetékes minisztériumokban előterjesztéseket töltsenek.

Kimondta a közgyűlés, hogy minden szakosztály a hasznos hadifoglyok megsegítésére teljesíteni az előírtakat. Minden szakosztály a keletébe tartozó hadifoglyokat vegye gondjába. A mozgalom keretében jó példával járt elő Oroszky András terjesztésében, aki a székház javítására 2000, a hadifoglyok segélyezésére további 2000 pengőt be is fizetett.

A közgyűlés tudomásul vette, hogy az ipartestület hivatalos szonnel be-költöznek a székházba, amint a szükséges helyiségek elkészülnek. Egyéb-ként a székházban lakások nem lesznek, hanem az összes helyiségek az ipartestület eljait fogják szolgálni a jövőben.

— Horváth Róza 13 éves kislány elhunyt Vámospécsérei szőlő Róna telep 22. szám alatti lakásáról szerdán délelben. Kávécsernyő ruhá, piros öv volt rajta, szőke haja koszorúba kötve. Aki bármit tud hollétééről, értesítse szüleit Vámospécséren.

— A Debreceenben lakó OTBA tagok nyilvántartásba vételük céljából OTBA igazolványuk vagy valamilyen OTBA tagságukat igazoló (hivatalfőnök igazolása) irattal az alant felsorolt sorrendben és napokon a tisztí fő-vo-si hivatalban feltétlenül jelenjenek meg. A jelentkezés sorrendje az alább közölt napokon délután 3—5 óráig. 11-én A, B, C, D, 12-én E, F, G, H, 13-án I, J, K, 14-én L, M, N, 15-én O, P, R, 16-án S, Sz, T, 17-én U, V, Z betűkkel kezdődő névvel bírók.

— Novemberben megindul Nyírlugosig az erdei vonatjárata. A debreceni városi főtisztviselők és tisztviselők nagyobb csoportja Szabó Kálmán polgármester vezetésével vasárnap Nyírlugoson végeztek újjáépítési rohammunkát. Serény munka után a debreceni erdei gazdasági vasut Nyírlugosig való meghosszabbítása újabb eredménnyel zárult. A köz-igazgatási bejárás szeptember hó 13-án lesz. A Nyírlugosig való meghosszabbított járat november elején indul meg.

— Dr. Naményiné gyorsíróiskola-jában, gépiróskolájában tanfolyamkezdés. Államvizsga, vasútkedvezmény. Plac 58. másodemeleten. Gépirásmunkavállalás.

— Felhívom mindazon tehenartókat, akik eddig a tejszármaztatási kötelezettségüknek nem tettek eleget, vagy csak részben tettek eleget, hogy az elmaradt tejszármaztatási kötelezettségüket azonnal teljesítsék. A tejszármaztatási kötelezettségüknek nem tettek eleget, mert azokat, akik ezen felhívásnak nem tesznek eleget, a tulajdonukban lévő tehenet igénybeveszem.

Polgármester.

Hadifogoly üzenetek

Zyttás Pál százados magyarországi hadifogolytáborból üzeni feleségének, Debreceen, Csapó u. 1. szám alá, hogy sora jól megy, egészséges, bizakodva néz a jövő elé. Milliós csókot küld.

Békásy Elemér őrnagy üzeni Tiszalökre, hogy egészséges és jól van. Magyarországi hadifogolytáborban van.

A székesfehérvári fogolytáborból tovább szállították, üzenik, hogy jól vannak: Pozsga József Derecske, Török Lajos Hajdúnánás, Húre Sándor Debreceen.

Zongorahangolást, javítást, szakszerűen, mérsékelt áron végez hívásra vidékre is megy OLÁH IMRE zongorahangoló Paulo vésnökél Baththyány-u. 1. (udvarban).

A Gárdos féle könyv és papírszaküzletet átvettem. Dúsan felszerelt raktárral állók a nb. közönség rendelkezésére. **ISKOLASZERK, KÖNYVEK, PAPIRÁRUK.** **SZIKSZAY ENDRE** Püspöki palota

Aranyért, ezüstért, brilliánsért **magas árat ér el STASSIK LAJOS** ékszerésznél Piac-u. 58.

Harsányi László volt színházi kellékes, üzletemet megnyitottam. N. é. közönség rendelkezésére állók dúsz áru raktárammal. **Szent Anna és Baththyány-utca sarok.**

A Kisgazda Párt hírei

Az ifjúsági szervezet szerdán 5 órákor párdélutánt tart.

A női tagozat csütörtökön délután 5 órákor tartja taggyűlését.

A köz. és magánalkalmazott tagozata (ténylegesen és nyugdíjasok) pénteken délután 5 órákor fontos összejövetelt tartanak.

A tagozatok vezetősége nyomatékosan felhívja a tagjait, hogy a gyűléseken rendkívül fontos ügyeket fognak tárgyalni s ezért minden tag feltétlenül és pontosan jelenjen meg.

Haller Istvánt letartóztatták

Haller István volt minisztert a politikai rendőrség letartóztatta és a nyomozás lefolytatása után átadta a népbiztonságnak. Haller képviselője volt a szélsőjobboldali eszméknek és mint emlékeztetés, ő terjesztette a parlament elé az úgynevezett „numerus clausus” törvényjavaslatot. Haller a felszámolás után mint textilkereskedő működött.

Kanibálizmus

Londonban hivatalos jelentést tettek közzé, amelyben közlik, hogy a japánok még a kanibálizmusra is vetemedtek. Nemesak az ellenség, de saját halottaik húsát is megették. A megsebesült hadifoglyokat halálra égették, a nőket megkínózták, majd kivégezték őket. (MTI)

A városi tisztviselők rohammunkája

Debrecen városi tisztviselői és alkalmazottjai családtagjaikkal együtt szombaton újjáépítési rohammunkát vettek részt. 1200 tisztviselő és alkalmazott vett részt a rohammunkán Pataky József miniszteri tanácsos, az üzemi ügyosztály főnöke irányítása mellett. A munkálatakat Szabó Kálmán polgármester, Pataky miniszteri tanácsos és Kalendá Lóránt műszaki tanácsnokból álló bizottság ellenőrizte. A résztvevők dícséretes munkát végeztek és szép eredményt értek el. Vasárnap a tisztviselők egy része Nyírlugoson is végzett rohammunkát.

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szélecsényinek SAS-UTCA 2.

HORN REZSŐ szőnyeg és textil üzlete megnyílt **Baththyány-u. 2.**

